

Stichting NIOC en de NIOC kennisbank

Stichting NIOC (www.nioc.nl) stelt zich conform zijn statuten tot doel: het realiseren van congressen over informatica onderwijs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting NIOC neemt de archivering van de resultaten van de congressen voor zijn rekening. De website www.nioc.nl ontsluit onder "Eerdere congressen" de gearchiveerde websites van eerdere congressen. De vele afzonderlijke congresbijdragen zijn opgenomen in een kennisbank die via dezelfde website onder "NIOC kennisbank" ontsloten wordt.

Op dit moment bevat de NIOC kennisbank alle bijdragen, incl. die van het laatste congres (NIOC2025, gehouden op donderdag 27 maart 2025 jl. en georganiseerd door Hogeschool Windesheim). Bij elkaar zo'n 1500 bijdragen!

We roepen je op, na het lezen van het document dat door jou is gedownload, de auteur(s) feedback te geven. Dit kan door je te registreren als gebruiker van de NIOC kennisbank. Na registratie krijg je bericht hoe in te loggen op de NIOC kennisbank.

Het eerstvolgende NIOC vindt plaats op 18 maart 2027 in Arnhem en wordt georganiseerd door HAN University of Applied Sciences.

Reacties over de NIOC kennisbank en de inhoud daarvan kun je richten aan de beheerder:

R. Smedinga kennisbank@nioc.nl.

Vermeld bij reacties jouw naam en telefoonnummer voor nader contact.

Het niet-reguliere informatica-onderwijs

Th.J. Mulder
Rijksuniversiteit Limburg, Maastricht

Inleiding

In deze presentatie wordt een beeld geschetst van de ontwikkeling en functies van het niet-reguliere informatica-onderwijs en wordt nader ingegaan op de relatie tussen het reguliere en niet-reguliere informatica-onderwijs. Verder wordt een relatie gelegd met ontwikkelingen en de huidige situatie in de computer(service)industrie en worden aanbevelingen gedaan voor een herpositionering van het informatica-onderwijs in het algemeen en het niet reguliere informatica-onderwijs in het bijzonder.

Kern

Toen meer dan dertig jaar geleden de eerste computers hun intrede deden, werden de opleidingen verzorgd door de computerleveranciers. In eerste instantie ging het om het leren programmeren. Een training van enkele weken aan enkele geselecteerde medewerkers van de opdrachtgevers was toen 'voldoende' om als programmeur aan de slag te gaan. Dit bedrijfsgebonden informatica-onderwijs (BNRIO) heeft zich verder ontwikkeld en richtte zich in de tachtiger jaren voornamelijk op training in het gebruik van de eigen producten en methoden. Stichting Studiecentrum voor Administratieve Automatisering, later Studiecentrum voor Informatica, komt de eer toe als eerste op landelijke schaal een niet-reguliere Hoger Beroepsopleiding op het gebied van de administratieve automatisering (AMBI) te hebben georganiseerd. Deze opleiding heeft model gestaan voor het reguliere informatica-onderwijs bij de HBO-instellingen.

In de afgelopen jaren is deze vorm van onderwijs, het algemeen niet-reguliere informatica-onderwijs uitgebreid met een aantal andere opleidings- en scholingspakketten.

Inmiddels is het reguliere onderwijs op stoom gekomen en wordt informatica onderwezen op MBO, HBO, en universitair niveau. Goed opgeleide informatica-studenten komen op de arbeidsmarkt in een voor automatiseerders uiterst moeilijke periode. De mythe van de computer is voorbij en de glans van een automatiseringsbaan is verdwenen. De malaise in de computer- en computerservice-industrie treft ook het niet-reguliere informatica onderwijs. Het opleiden en examineren als maatschappelijke dienstverlening staat onder druk. Er verschijnen berichten over de slechte resultaten van opleidingsinstituten, teruglopende deelname aan cursussen en trainingen, minder examenkandidaten bij Stichting EXIN. Maar ook het aantal eerste jaars-studenten in het reguliere informatica beroepsopleiding loopt terug. Wat betekenen deze zaken voor het niet-reguliere informatica onderwijs? Is de voortrekkersrol uitgespeeld? Is er misschien door veranderingen in het reguliere onderwijs zelfs op termijn geen sprake meer van een tweede kans en/of tweede weg-onderwijs? De beantwoording van deze vragen is van belang voor de noodzakelijke (her)positionering van het niet-reguliere informatica-onderwijs.

Slot

Belangrijk is een goede samenwerking tussen het reguliere informatica-onderwijs en het ANRIO. Er zijn voldoende voorbeelden waarin samenwerking tot goede resultaten leidt. Het wordt te duur en duurt te lang om ieder afzonderlijk het wiel uit te laten vinden. Samen kennis nemen van nieuwe benaderingen en deze doorgeven aan de eigen doelgroep, dat moet de aanpak worden voor de komende jaren. Het is tijd voor een re-allocatie van het brede scala aan informatica-onderwijs en opleidingsactiviteiten over respectievelijk het reguliere onderwijs, het algemeen niet-reguliere onderwijs (ANRIO) en ook het bedrijfsgebonden niet-reguliere onderwijs (BNRIO).